

Na sesji
Projekt

Uchwała Nr

Rady Gminy Świerzno

z dnia 2021 roku

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Świerzno na 2022 r.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 2a-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Świerzno na 2022 r. stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Rady Gminy Świerzno Nr XXVII/161/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Świerzno na 2021 r.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady

Sebastian Ligenza

RADCA PRAWNY
Dariusz Warcholak

UZASADNIENIE

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Rada Gminy uchwala corocznie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Dopuszczalne, a nawet celowe jest opracowanie przez gminę jednego wspólnego programu obejmującego swoim zakresem zarówno problematykę przeciwdziałania narkomanii, jak i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Świerżno uchwalany jest corocznie przez Radę Gminy w Świerżnie i określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Podstawowym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych osób uzależnionych, propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Przyjęcie uchwały pozwoli na zmniejszenie rozmiaru występujących problemów alkoholowych, w szczególności spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież poprzez przewidziane w nim działania profilaktyczne i propagowanie zdrowego stylu życia zmierzające do wyeliminowania picia alkoholu przez dzieci i młodzież. Przyjmowany Program obejmuje oprócz dzieci i młodzieży również rodziców i opiekunów, bowiem ich uzależnienie całkowicie dezorganizuje życie rodzinne i wpływa negatywnie na rozwój dzieci.

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr/2021
Rady Gminy Świerzno
z dnia2021 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii na terenie Gminy Świerzno
na 2022 r.**

Świerzno, 2021 r.

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobą uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzin a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powoduje szkody zdrowotne i społeczne takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Koniecznym staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczania popytu i podaży tych środków, oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie istotne jest, by działania te podejmowane były już na poziomie lokalnym. Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu problemów stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej osoby uzależnionej oraz innych współuzależnionych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Świerzno na 2022 r., zwany dalej „Programem” jest kontynuacją zadań realizowanych w 2021 r. i określa zakres i formę realizacji zadań, będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2022 r.

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych jego ilości (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że się one pojawią, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony.

Szkodliwe picie alkoholu opisywane jest jako wzór picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego, szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze. Osoba uzależniona odczuwa silny nieodparty przymus sięgania po

alkohol, doświadcza wielu nasilających się dolegliwości fizycznych i psychicznych po przerwaniu lub znacznym ograniczeniu picia (drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, zaburzenia snu, niepokój, drażliwość, lęki), które ustępują po wypiciu kolejnej porcji alkoholu, i pije alkohol inaczej, niż tego naprawdę pragnie (więcej i dłużej niż planuje, ma problemy z utrzymaniem zaplanowanej abstynencji).

(Źródło: <https://psychiatria.mp.pl/uzaleznienia/69551,bezpieczne-picie-alkoholu>).

Niewątpliwie alkoholizm jest chorobą całej rodziny a nie tylko jednego z członków. Objawy alkoholizmu jednego z członków rodziny są główną zasadą organizującą i nadającą kształt życiu rodzinnemu. Tak też w okresie początkowym rodzina, podobnie jak alkoholik, zaprzecza istnieniu problemu choroby alkoholowej. Nikt na tym etapie nie myśli o szukaniu jakiegokolwiek pomocy. Potem następują próby pozbycia się problemu, tzn. rodzina ogranicza kontakt z otoczeniem, chroni swój wizerunek zewnętrzny, mimo narastających nieporozumień, konfliktów i awantur. Kolejny etap uzależnienia od alkoholu to faza chaosu - wiąże się z utratą nadziei na rozwiązanie problemu. U dzieci coraz bardziej widoczne stają się problemy emocjonalne, a współmałżonek toleruje picie, chroni i kryje pijącego. Wynika z tego, że cała energia rodziny koncentruje się głównie na próbach wpłynięcia na zachowania alkoholika i na przeciwdziałaniu im. Tym samym zaniedbuje się inne ważne sfery życia rodzinnego, a prawidłowe wychowywanie dzieci na skutek postępującego uzależnienia od alkoholu, właściwie staje się niemożliwe. Uzależnienie od alkoholu staje się osią spraw rodzinnych. Alkoholizm stopniowo zaczyna dominować w obszarze myślenia, kształtowania postaw oraz działań krewnych osoby pijącej. Choroba alkoholowa w wymiarze interpersonalnym dotyka trwale najbliższych alkoholika i wyrządza im ogromne szkody. Osoby współuzależnione są najczęściej nieświadomymi pomocnikami w picu i w największym stopniu przyczyniają się do decyzji o jego zaprzestaniu i zwróceniu się o pomoc, mającej na celu możliwe jak najszybsze rozpoznanie objawów alkoholizmu i rozpoczęciu specjalistycznego leczenia. Dzieci alkoholików są najbardziej bezbronni i poszkodowani.

I. UMOCOWANIA PRAWNE PROGRAMU

W Polsce kluczowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z alkoholem i w całej swojej treści jest skoncentrowany na sprawach związanych z alkoholem jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, natomiast kwestie związane z przeciwdziałaniem narkomanii reguluje ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z tym co stanowi ustawa wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do

zadań własnych gmin (art. 4¹ ust. 1), czyli takich, które samorząd realizuje względnie samodzielnie – względnie, ponieważ w ramach obowiązującego prawa – i ma na to zagwarantowane środki finansowe. Ustawodawca sprecyzował jakie konkretne obszary należą do właściwości gminy, dodając zapis: *w szczególności zadania te obejmują:*

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W Programie uwzględniono również kierunki działań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, którego celem strategicznym jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Jednym z elementów składowych NPZ jest Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach którego wskazanych jest kilka obszarów do realizacji:

1) Promocja zdrowia m.in. poprzez działania edukacyjne tj. informacyjno – edukacyjne, w tym kampanie edukacyjne dotyczące ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i otoczenia, prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież; upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym; podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania

problemów wynikających z używania alkoholu, w tym zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

2) Profilaktyka uniwersalna – poszerzanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój;

3) Profilaktyka selektywna i wskazująca - poszerzanie oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym; udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się; wdrażanie programów profilaktycznych;

4) Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa - m.in. wspieranie działalności środowisk abstynenckich, poszerzanie oferty działań zmierzających do aktywności zawodowej, zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz dla osób doznających przemocy w rodzinie;

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Uwzględnia on lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Należy nadmienić, iż ww. program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy Świerzno. W Programie zawarty jest szereg działań, zgodnych zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz przeciwdziałaniu narkomanii jak i z innymi dokumentami strategicznymi na poziomie ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym.

Rada Gminy Świerzno, dostrzegając poważne problemy i zagrożenia dla społeczności lokalnej wynikające z nadużywania alkoholu oraz narkotyków, przyjmuje niniejszy program uznając zdrowie i trzeźwość mieszkańców gminy za podstawowy warunek rozwoju moralnego i materialnego społeczeństwa.

II. DIAGNOZA PROBLEMU KONSUMPCJI NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH I UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU NA TERENIE GMINY ŚWIERZNO

Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore. Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w ich ramach środków finansowych.

Gmina Świerzno jest to gmina wiejska, leżąca w powiecie kamieńskim. Gmina Świerzno graniczy z gminami: Kamień Pomorski, Dziwnów, Gryfice, Karnice, Golczewo, Rewal. Siedzibą gminy jest miejscowość Świerzno. Powierzchnia gminy Świerzno wynosi 140,13 km², co stanowi 13,9% powierzchni powiatu i 0,61 % powierzchni województwa.

Liczba mieszkańców gm. Świerzno przedstawiała się następująco w poszczególnych latach: w 2018 roku w gminie Świerzno zamieszkiwały 4142 osoby, + 46 czasowo zameldowanych osób, w tym 3379 powyżej 18. roku życia

w 2019 roku w gminie Świerzno zamieszkiwało 4110 osób, + 52 czasowo zameldowane osoby, w tym 3352 powyżej 18. roku życia

w 2020 roku w gminie Świerzno zamieszkiwało 4092 osoby, + 53 czasowo zameldowane osoby, w tym 3341 powyżej 18. roku życia

Ważnym w planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii jest rozpoznawanie problemów na terenie gminy zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych. Struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego uzależnieniem. Trudno jest określić wartość sprzedaży narkotyków, gdyż sprzedaż ta jest nielegalna i nie ma możliwości oszacować skali ich obiegu. Można

natomiast dokonać analizy wartości sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2018-2020, która przedstawia się następująco:

WARTOŚĆ SPRZEDAŻY ALKOHOLU

ROK	2018	2019	2020
napoje alkoholowe zawierające do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	1.400.478,52 zł	2.068.750,86 zł	2.341.258,09 zł
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	118.760,08 zł	200.034,69 zł	215.130,37 zł
powyżej 18% zawartości alkoholu	774.813,80 zł	1.390.333,48 zł	1.598.989,22 zł
RAZEM	2.294.052,40 zł	3.659.119,03 zł	4.155.377,68 zł

Analiza wartości sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2018-2020 wskazuje wartość wzrostową. W ostatnich latach nastąpił wzrost w zakresie konsumpcji napojów alkoholowych. Więcej pijemy napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo, mniej natomiast pijemy alkoholi powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa).

LICZBA ZEZWOLEŃ UPRAWNIAJĄCYCH DO SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

ROK	2018	2019	2020
Sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem spożycia (sklepy)	30	36	34
Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	3	0	0

LICZBA PUNKTÓW SPRZEDAŻY

ROK	2018	2019	2020
Sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem spożycia (sklepy)	12	12	12
Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	1	0	0

W związku z nowelizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi została ustalona na terenie gminy Świeržno następująca maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo – 25
- 2) pow. 4,5% do 18% zawartości alkoholu -25
- 3) pow.18% zawartości alkoholu – 25

III. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracją społeczną osób uzależnionych w gminie Świeržno zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej ustawowych zadań należy m.in.: podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawania napojów alkoholowych.

W 2020 r. w ramach działalności GKRPA odbyło się 11 posiedzeń komisji. Komisja swoimi pracami objęła 33 osoby w tym 4 kobiety i 29 mężczyzn. Do komisji wpłynęły 33 wnioski o objęcie postępowaniem osoby nadużywającej alkohol. Wnioski wpływały za pośrednictwem:

- 1) Komenda Powiatowa Policji w Kamieniu Pom. - 17 wniosków
- 2) Rodziny osób nadużywających alkohol – 3 wnioski

- 3) Zespół Interdyscyplinarny – 5 wniosków
- 4) Ośrodek Pomocy Społecznej – 8 wniosków

W związku ze złożonymi wnioskami wobec osób zgłoszonych do postępowania podjęto następujące działania: spośród osób zgłoszonych 2 osoby podjęły leczenie w formie awersyjnego środka przeciwalkoholowego w stosunku do 13 osób wystąpiono do Sądu Rejonowego w Kamieniu Pom. celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, wobec 9 osób komisja podjęła decyzję o skierowaniu do udziału w terapii w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych oraz Ofiar i Sprawców Przemocy, 1 osoba odbyła terapię na oddziale leczenia uzależnień szpitala w Gryficach, wobec 7 osób pracownik socjalny prowadził monitoring w środowisku. W trakcie trwania postępowania nastąpił zgon 1 osoby. Prace komisji polegają również na przeprowadzaniu rozmów motywujących z osobami uzależnionymi, udzielaniu informacji o możliwości podjęcia leczenia.

1. Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych oraz Ofiar i Sprawców Przemocy

Poza Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Świerzno odgrywa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych oraz Ofiar i Sprawców Przemocy, w ramach którego przyjmuje terapeuta ds. uzależnień psycholog oraz prawnik. Poniżej zostaną przedstawione dane dotyczące ilości udzielonych porad w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego.

	2018 liczba udzielonych porad	2019 liczba udzielonych porad	2020 liczba udzielonych porad
Psycholog	0	4	17
Terapeuta ds. uzależnień	118	91	43
Prawnik	0	0	30

Nadmienić należy, że w 2018 w Punkcie Konsultacyjnym nie było świadczone poradnictwo psychologiczne, ta forma wsparcia funkcjonuje od czwartego kwartału 2019 roku, natomiast poradnictwo prawne jest udzielane od 2020 roku. Zauważając konieczność pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy w tym również dzieci podjęto decyzję o zapewnieniu kompleksowego wsparcia stąd też w ramach Punktu Konsultacyjnego świadczone jest poradnictwo psychologiczne, prawne i terapeutyczne. W 2020 roku obserwowany był spadek liczby osób korzystających z poradnictwa, co spowodowane było trwającą pandemią i nową sytuacją w której wszystkie służby starały się znaleźć najlepsze rozwiązanie w zakresie pomocy

osobom potrzebującym wsparcia. Z uwagi na powyższe specjaliści zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnym oferowali swoje wsparcie w formie porad telefonicznych, które niestety nie cieszyły się takim zainteresowaniem jak bezpośrednie wizyty u specjalistów.

2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerznie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie w tym realizacją procedury Niebieskiej Karty. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, prokuratury czy organizacji pozarządowych.

Główną ideą Zespołu Interdyscyplinarnego jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. Działania Zespołu skierowane są do osób i rodzin, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, przedstawicieli instytucji, organizacji pozarządowych i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

Zespół powołany został aby realizować zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zapewnieniem profesjonalnego systemu wsparcia zarówno dla osób zagrożonych jak i stosujących przemoc.

Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Świerznie w latach 2018 - 2020

Instytucja zakładająca „Niebieską Kartę”	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego		
	2018	2019	2020
Policja	10	8	17
OPS	1	6	4
Oświata	0	0	2
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0
Razem	11	14	23

3. Ośrodek Pomocy Społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej
2018	171	497
2019	161	463
2020	146	407

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerznie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, niejednokrotnie również rodzin dysfunkcyjnych.

4. Policja

Podejmując działania na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii ważnym ogniwem we współpracy w ww. zakresie jest Komenda Powiatowa Policji w Kamieniu Pom., do której zadań należy zapewnienie bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymanie porządku publicznego. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób nietrzeźwych zamieszkałych na terenie gminy Świerzno zatrzymanych w celu wytrzeźwienia.

Rok	Liczba osób nietrzeźwych zatrzymanych w celu wytrzeźwienia
2018	14 osób
2019	16 osób
2020	18 osób

Dane szczegółowe dotyczące podmiotów mogących wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Nazwa jednostki/organizacji	adres jednostki
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świerznie	ul. Długa 14 c 72 - 405 Świerzno 22
Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych Współuzależnionych oraz Ofiar i Sprawców Przemocy	ul. Długa 14 c 72 – 405 Świerzno 22

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	ul. Długa 14 c 72 – 405 Świerzno 22
Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie	ul. Długa 14 c 72 - 405 Świerzno 22
Posterunek Policji w Świerznie	Ul. Osiedle Leśne 8 72 – 405 Świerzno 40
Szpital Psychiatryczny „Medicam” w Gryficach (Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Oddział Psychiatryczny – Pododdział Detoksykacji)	ul. Niechorska 27, 72-300 Gryfice

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy gminy Świerzno a w szczególności:

- 1) osoby i rodziny z problemem alkoholowym oraz narkomanii
- 2) osoby uzależnione i współuzależnione,
- 3) osoby pijące szkodliwie i ryzykownie,
- 4) dzieci i młodzież szkolna w tym m.in. z grup podwyższonego ryzyka,
- 5) osoby doświadczające przemocy w rodzinie oraz stosujące przemoc w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym,
- 6) podmioty działające w obszarze profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 7) rodzice, nauczyciele, pracodawcy, sprzedawcy alkoholu i inni.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny: zwiększenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w szkołach, edukacja publiczna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie, wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia, organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie dostępu do oferty pomocowej służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy domowej.

Cele szczegółowe: są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a dostosowane są do aktualnych potrzeb lokalnych i będą realizowane poprzez poszczególne zadania.

Cel szczegółowy 1

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zwiększanie kompetencji osób związanych z działalnością na rzecz profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Zespołu

Interdyscyplinarnego, specjalistów, osób zaangażowanych w realizację programów oraz zajmujących się budowaniem, koordynacją i realizacją gminnego programu problemem uzależnień i przemocy i inicjujących działania profilaktyczne.

2. Delegacje - członkowi GKRPA należy się zwrot kosztów podróży za dojazd na szkolenia i konferencje zwiększające kompetencje w dziedzinie profilaktyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie, na zasadach określonych w rozporządzeniu w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce stery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
3. Opłaty sądowe od wniosku skierowanego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do sądu.
4. Opłata za sporządzenie opinii przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatrę) w przedmiocie uzależnienia.
5. Wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Wynagrodzenie dla Sekretarza GKRPA.

Cel szczegółowy 2

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, prawnej a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

Zadania:

1. Prowadzenie poradnictwa przez specjalistów: prawnik, terapeuta, psycholog.
2. Dofinansowanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
3. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
4. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy.
5. Doposażenie pomieszczenia, w którym odbywają się dyżury specjalistów.
6. Finansowanie kosztów utrzymania ww. pomieszczenia (energia elektryczna, telefon, ogrzewanie, środki czystości, materiały biurowe i inne)

Cel szczegółowy 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci

i młodzieży a także organizowanie i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Zadania:

1. Organizowanie w szkołach olimpiad, turniejów, konkursów z nagrodami dot. profilaktyki uzależnień, zdrowego trybu życia.
2. Działalność profilaktyczna w szkołach.
3. Organizowanie, finansowanie i dofinansowanie do wycieczek i wyjazdów dla dzieci i młodzieży do teatru, kina.
4. Prowadzenie działań diagnostycznych wśród dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
5. Dofinansowanie pozaszkolnych form spędzania czasu wolnego, organizowanie i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie konkursów plastycznych tematycznych (np. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, narkomanii i negujących nadużywanie alkoholu), prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień.
6. Współpraca z jednostkami organizacyjnymi gminy, pomocniczymi i organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań.
7. Działania edukacyjne, szkolenia dla sprzedawców i właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
8. Zakup opracowań, książek, czasopism, publikacji, materiałów multimedialnych związanych z profilaktyką uzależnień.

Cel szczegółowy 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, organizowanie pozaszkolnych zajęć sportowych oraz wspieranie jednostek pomocniczych w działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Zadania:

1. Wspieranie organizacji pozarządowych, które realizują zgodnie ze swoim statutem szczegółowe zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.
3. Prowadzenie zajęć i imprez sportowych.
4. Wspieranie organizacji imprez integracyjno kulturalnych oraz rekreacyjnych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia. Finansowanie lokalnych

impres: turnieje, konkursy, festyny, dla mieszkańców gminy Świeržno. Promocja zdrowego stylu życia wolnego od nałogów, alternatywne formy spędzania czasu wolnego oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa.

5. Aktywizacja społeczności lokalnej, wzmocnienie więzi międzypokoleniowej, kształtowanie pozytywnych postaw dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy 5

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 131 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania:

1. Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.
3. Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.
4. Zwiększenie nadzoru nad punktami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
5. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Świeržno, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Zadania wynikające z niniejszego Programu będą realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świerźnie we współpracy Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świerźnie, organizacjami pozarządowymi, placówkami, służbami i innymi podmiotami, których działalność służy profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powołana na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Świeržno.
2. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby

przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świerznie przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku.
4. Sekretarzowi GKRPA za pracę na rzecz komisji, prowadzenie dokumentacji przysługuje wynagrodzenie wysokości 20 % minimalnego wynagrodzenia zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku.

VIII. ZASADY I ŹRÓDŁA FINASOWANIA PROGRAMU

1. Źródłem finansowania zadań Programu są środki finansowe budżetu Gminy Świerznio pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Szczegółowy preliminarz wydatków związanych z realizacją zadań określa załącznik Nr 1 do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Świerznio na 2022 rok.
3. W trakcie roku budżetowego istnieje możliwość dokonywania zmian przeznaczenia wydatków (bez konieczności zmiany Programu) zgodnie z obowiązującymi przepisami finansowymi na zadania ujęte w niniejszym Programie.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Przewodnicząca GKRPA zobowiązana jest do złożenia sprawozdania opisowego z realizacji Programu Wójtowi Gminy Świerznio do dnia 31 marca 2022 r.
2. Po otrzymaniu sprawozdania Wójt przedkłada sprawozdanie Radzie Gminy Świerznio w ciągu 30 dni.
3. Sprawozdanie z realizacji Programu podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Projekt

Załącznik Nr 1 do Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii na terenie Gminy Świerżno
na 2022 r.

WYDATKI NA REALIZACJĘ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH oraz PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Lp.	Cele Programu	Zadania	Kwota (zł)
1.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zwiększanie kompetencji osób związanych z działalnością na rzecz profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie	1. Szkolenia dla członków GKRPA, służb, instytucji, o których mowa w Programie 2. Opłaty sądowe 3. Opłata za sporządzenie opinii przez biegłych sądowych 4. Wynagrodzenia dla członków GKRPA i Sekretarza GKRPA 5. Inne bieżące działania wynikające z Programu	35.200
2.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy prawnej, psychologicznej, terapeutycznej a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie	1. Wynagrodzenie za prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych oraz Ofiar i Sprawców Przemocy (prawnik, psycholog, terapeuta) 2. Dofinansowanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 3. Doposażenie pomieszczenia, w którym odbywają się dyżury specjalistów 4. Finansowanie kosztów utrzymania w/w pomieszczenia (energia elektryczna, telefon, ogrzewanie, środki czystości, materiały biurowe i inne) 5. Inne bieżące działania wynikające z Programu	15.300

3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży a także organizowanie i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych	1. Szkolenia i podnoszenie kompetencji i realizatorów programów rekomendowanych 2. Wdrażanie i prowadzenie w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych 3. Olimpiady, turnieje, konkursy z nagrodami dot. profilaktyki uzależnień, zdrowego trybu życia 4. Działalność profilaktyczna w szkołach 5. Działania edukacyjne, szkolenia dla sprzedawców i właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych 6. Zakup opracowań, książek, czasopism, publikacji, materiałów multimedialnych związanych z profilaktyką uzależnień i narkomanii 7. Dofinansowanie pozaszkolnych form spędzania czasu wolnego, organizowanie i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych 8. Inne bieżące działania wynikające z Programu	25.570
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, organizowanie pozaszkolnych zajęć sportowych	1. Wspieranie organizacji pozarządowych, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych 2. Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia. 3. Wspieranie organizacji imprez integracyjno kulturalnych oraz rekreacyjnych 4. Inne bieżące działania wynikające z Programu	15.209

5.	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13¹ i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	1. Kontrola punktów sprzedaży 2. Inne bieżące działania wynikające z Programu	1.000
Razem		92.279 zł	

